

BESKÆFTIGELSESMINISTERIET

Y1

13. februar 2007

Sag nr. 07-119-0061

Boligudvalget

Alm. Del – Samrådsspørgsmål F, G og H

Offentligt

**Talepunkter til åbent samråd i Folketingets Boligudvalg
den 21. februar 2007**

Indkaldte er socialministeren og beskæftigelsesministeren

Emne:

De spørgsmål, der skal behandles i samrådet og som er af relevans for beskæftigelsesministeren, er følgende

- F.** ”I samrådet januar 2006 forklarede ministeren, at de mange udsættelser ikke kunne skyldes lejernes ringe økonomi, men måtte skyldes andre forhold, fx misligholdte lejligheder mm. Nu hvor dette er tilbagevist, og hvor det netop er understreget, at de mange udsættelser fortrinsvis har med lejernes ringe økonomi at gøre, får det så socialministeren til at overveje ændringer af fx kontanthjælpssystemet, så færre sættes på gaden pga. ringe økonomi?”

G. ”Den fremlagte undersøgelse vedr. fogedretternes udsættelser af lejere viser, at en ikke ubetydelig del af de udsatte lejere er familier med børn, nemlig hele 9 pct. og endvidere udgør andelen af uoplyste, hvor børnefamilier altså ikke kan udelukkes, hele 44 pct. Får det ministeren til at skærpe kommunernes pligt til at forebygge disse udsættelsessager og/eller tage det eksisterende kontanthjælpssystem, herunder kontanthjælpsloftet op til revision?”

H. ”I løbet af kort tid træder 300-timers reglen i kraft, hvilket formentligt vil betyde endnu flere udsættelser af lejere, herunder mange familier med børn. Får det ministeren til at genoverveje det rimelige i 300-timers-reglen?”

Talepunkter:

F og G. Ændre kontanthjælpssystemet, så færre sættes på gaden på grund af dårlig økonomi

Jeg mener ikke, vi skal give os til at ændre på for eksempel kontanthjælpssystemet, blot fordi dele af oppositionen tror, at verden hænger sammen på en bestemt måde.

Som socialministeren var inde på, er forudsætningen for spørgsmålet næppe korrekt. Den ret så tvivlsomme Enhedslisteløge, der ligger i spørgsmålet, lyder sådan her:

1. Det sker at personer i almennyttige boliger sættes på gaden
2. Mange på kontanthjælp bor i almennyttige boliger
3. Kontanthjælpsmodtagere kan få skåret i hjælpen
4. Ergo er det kontanthjælpsmodtagere, der får skåret i hjælpen, der sættes på gaden.

Det kan da godt være, at tingene forholder sig sådan, men vi ved det ikke. Derfor risikerer vi at bruge mange penge på noget, som ikke ville hjælpe, fordi der ikke var nogen sammenhæng mellem problem og løsning.

Med SFI- surveyen om kontanthjælpsmodtageres forhold fra 2006, kan det være svært at forstå de påstande, som spørgsmål F og G er udtryk for. Ifølge undersøgelsen var kontanthjælpsmodtagerne ikke ringene stillet i 2006 end i 2000.

Således er andelen, der undlader at betale husleje, som følge af økonomiske problemer faldet fra 13 procent i 2000 til 10 procent i 2006. Det tyder da på, at tingene ikke er blevet værre under denne regering, end i 2000, hvor vi havde en regering, der baserede sig på andre partikonstellationer. Da det vel kun er dem, der ikke har betalt husleje, der bliver sat ud, og det antal er nogenlunde konstant, er udvalget vel enig med mig i, at man godt kunne tænke sig at andre årsager til udsættelserne end kontanthjælpsloftet.

Nu ved vi som nævnt ikke, hvordan tingene hænger sammen. Jeg mener, vi burde vente med at konkludere, indtil vi får den viden, så vi ikke handler på basis af tro.

Jeg vil dog også tillade mig at tro noget. Jeg kan nævne, at der er cirka 30 procent af dem, der bor i almennyttige boliger, der ikke modtager offentlige overførselsindkomster. Vi må formode, at de er i arbejde enten som ansatte eller som selvstændige. Og de kan vel også have dårlig økonomi og komme i en situation, hvor det går galt med forretningen, kontokortet eller hvad der ellers kan gå galt. Og derfor kan de komme i en situation, hvor de ikke kan betale deres husleje og må forlade boligen.

Spørgerens ærinde er en ændring i kontanthjælpssystemet, som følge af at der også er kontanthjælpsmodtagere inde i billedet. Hvorfor det? Vi kender sikkert alle eksempler på, at man sagtens kan have dårlig økonomi, selv om man ikke er kontanthjælpsmodtager. Og vi ved også, at udsættelse som følge af betalingsmisligholdelse ikke nødvendigvis er udtryk for manglende betalingsevne, men kan være udtryk for prioritering af familiens ressourcer til andre formål

Men lad os vende tilbage til dem, der bor i en almennyttig bolig og har et arbejde på lavtlønsområdet.

De står op hver dag, i denne tid mens det endnu er mørkt, får de søvndrukne børn i børnehaven og cykler videre, så de kan

være på deres arbejdsplads til tiden. Og det tjener de måske 100 kroner i timen for.

Det var blandt andre dem, forligspartierne – herunder Socialdemokraterne, De Radikale og Kristeligt Folkeparti - havde fokus på, dengang vi indgik forliget ”Flere i arbejde”.

Baggrunden var, at disse mennesker ikke skulle have mindre ud af at gå på arbejde, end dem, der gik derhjemme på kontanthjælp. Og det er stadig regeringens opfattelse, at det skal kunne betale sig at tage et ærligt arbejde. Med kontanthjælpsloftet har vi fået reduceret antallet af tilfælde, hvor det ikke kan betale sig at arbejde.

Vi fik siden hen tal, der viste, at 130.000 mennesker tjente under en halvtredser om dagen ved at gå på arbejde. Hvis vi fjernede loftet, kommer det til at gælde endnu flere.

Lad mig give et eksempel: Hvis vi nu tager et ægtepar, der arbejder henholdsvis 37 timer og 25 timer pr. uge til en timeløn på 100 kr., og det er der masser af mennesker, der arbejder for. Dette ægtepar vil netto have ca. 650 kr. mere til rådighed om måneden end et par på kontanthjælp, efter at skat, boligudgifter m.v. er betalt. Hvis loftet ikke havde været der, ville ægteparret med lønindtægter have haft ca. 870 kr. mindre til rådighed pr. måned end ægtepar på kontanthjælp.

Vi tager et andet ægtepar: Den ene arbejder 37 timer om ugen, den anden 25 timer om ugen til en timeløn på 95 kr. De har to børn. Der er stadig tale om rådighedsbeløb, efter at skat og bolig er betalt. Efter loftet er blevet indført, har den familie 300 kr. mere til rådighed om måneden end ægteparret på kontanthjælp. Var loftet ikke blev indført, havde de haft 1.250 kr. mindre til rådighed pr. måned.

Hvis vi tager et ægtepar, hvor den ene ægtefælle arbejder 37 timer om ugen til en timeløn på 138 kr. og den anden ægtefælle er hjemmegående, så ville de, efter at loftet er blevet indført, stort set have det samme til rådighed, efter at skat og bolig er betalt, som ægteparret på kontanthjælp, men hvis loftet ikke var blevet indført, ville ægteparret have haft 1.500 kr. mindre til rådighed pr. måned.

Det siger vel nærmest sig selv, at en afskaffelse af loftet vil være en hån mod de mennesker, der enten er i arbejde eller udfolder meget store bestræbelser for at finde et.

Det er mig ubegribeligt, at nogle kan mene, at et menneske skal have et lavere rådighedsbeløb, hvis det lykkes at finde et arbejde, end hvis han eller hun er på kontanthjælp.

Mere overordnet handler det naturligvis om at skaffe flere i arbejde, og det gør vi blandt andet ved at sikre, at størrelsen af kontanthjælpen ikke afholder nogle fra at tage et arbejde, fordi

de sætter penge til ved at skifte fx kontanthjælpen ud med en lønindkomst.

Vi skal sikre, at det altid kan betale sig at arbejde eller tage en uddannelse.

Jeg kender godt Enhedslistens løsning på problemet med at det skal kunne betale sig at arbejde. Deres løsning er, at mindstelønnen skal sættes op. Men så taler vi om et helt andet samfundssystem, som vist også vil få Socialdemokraterne og De Radikale til at se rødt.

Og for så at vende tilbage til sporet. Hvis et antal lønmodtagere på lavtlønsområdet udsættes af deres lejligheder på grund af manglende huslejebetaling – skal vi så sætte mindstelønnen op for alle lønmodtagere? Hvis et antal førtidspensionister udsættes af deres lejlighed på grund af manglende huslejebetaling – skal vi så sætte førtidspensionen op for alle? Hvis et antal folkepensionister udsættes af deres lejligheder, skal vi så sætte folkepensionen op for alle.

Nej selvfølgelig skal vi ikke det. Og derfor er vi fremme ved den løsning, som socialministeren var inde på i sin tale, nemlig at udsættelser og individuelle boligsociale problemer skal løses ved en indsats i hvert enkelt tilfælde.

H. 300-timers reglen vil formentlig betyde endnu flere udsættelser, herunder mange familier med børn. Får det ministeren til at overveje det rimelige i den?

Så er vi nået til spørgsmål H, hvor spørgeren gerne vil høre, om jeg i lyset af den debat, vi har haft her i dag, vil genoverveje kontanthjælpssystemets 300-timers regel.

Jeg vil lige oplyse, at 300-timers reglen er en del af aftalen om ”En ny chance til alle”, som regeringen indgik med DF. Her var Socialdemokraterne med, men så skiftede de ordfører efter noget maskepi med matchgruppe 4, og så fik piben en anden lyd.

Inden jeg går konkret ind i 300-timers reglen vil jeg lige sige noget generelt, der også gælder for punkterne F og G:

Det danske samfund bygger på, at folk forsørger sig selv tillige med en eventuel ægtefælle og børn. Kontanthjælpen er en ydelse, der træder til, hvis man i kortere perioder ikke er i stand til at forsørge sig og sine og ikke har andre muligheder. Men oppositionen prøver at skabe et billede af, at hver enkelt kontanthjælpsmodtager skal leve af sin kontanthjælp fra nu af og resten af sine dage.

Det er et helt forkert billede, for det er ikke meningen. Hvis modtageren har varig nedsat arbejdsevne og ikke kan klare et støttet job, er den varige ydelse eksempelvis førtidspension. Vi

må ikke glemme, at der er stor udskiftning i kontanthjælpssystemet og at mange går ind og ud af støttede og ustøttede job. Omkring halvdelen af kontanthjælpsmodtagerne er kommet i arbejde, uddanner sig eller på anden måde er blevet selvforsørgende efter 1 år. En meget lille gruppe er uafbrudt på kontanthjælp. Kun 6-7 procent af de nytilgæede kontanthjælpsmodtagere i 2000 var stadig på kontanthjælp i 2005 og havde været det i hele perioden.

Desuden er det også helt forkert at tale fx om ”dem i matchgruppe 4”. Jeg har sagt det før: Matchkategorierne er ikke et indisk kastesystem. Man bliver ikke født ind i matchgrupperne. En gang matchgruppe 4 er ikke det samme som altid matchgruppe 4, hvad man godt kunne forledes til at tro, når fx Socialdemokraterne skal gøre sig kloge på matchkategorier i pressen.

Medarbejderne i kommunerne skal mindst hver 3. måned snakke med den ledige og vurdere, om han eller hun er i rette matchkategori. Det kan fx komme på tale at flytte en person fra matchgruppe 4 til 5, hvis der er opstået helbredsmæssige problemer. Eller omvendt: Hvis personen har fået løst nogle af sine sociale problemer, så rykker han eller hun fra kategori 4 til 3 eller 2.

Hvad angår 300-timers reglen og loftet over kontanthjælpen blev de ikke indført for at tage penge fra folk. Meningen med

den del af beskæftigelsespolitikken er at gøre det mere attraktivt at tage et arbejde og mindre attraktivt at gå hjemme. Sammen med beskæftigelsespolitiske tiltag og intensiveret sygeopfølgning er det med til at bringe flere i arbejde.

300-timers reglen er ganske enkelt en rådighedsregel, der har til formål at sikre, at hjemmegående ægtefæller reelt står til rådighed for et arbejde, for at de kan få kontanthjælp.

Før i tiden beroede det på et skøn, om en måske reelt hjemmegående ægtefælle kunne anses for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Med 300-timers reglen er der indført et objektivi kriterium for, hvornår en ægtefælle må anses for at være reelt hjemmegående. Og det kan han eller hun, hvis den pågældende har haft mindre end 300 timers arbejde i løbet af 2 år, som altså svarer til 3 timers arbejde om ugen. Efter regeringens opfattelse kan det aldrig være det offentliges opgave at kompensere for, at et ægtepar har den arbejdsdeling, hvor den ene er hjemmegående og den anden stiller sin arbejdskraft til rådighed for arbejdsmarkedet. Det må de selv betale.

Men meningen er naturligvis, at de berørte tager sig et arbejde – helst mere end de 300 timer. Men vi forlanger ikke det umulige. Det er sådan, at perioder med barsel og dokumenteret sygdom ikke medregnes i de 2 år. Personer, hvis arbejdsevne er så begrænset, at de ikke kan opnå ordinær beskæftigelse, er ikke omfattet af reglen om bortfald af kontanthjælpen.

Den ægtefælle, hvis kontanthjælp er faldet bort, kan igen få kontanthjælp, når han eller hun kan dokumentere sammenlagt minimum 300 timers ordinært arbejde inden for de seneste to år.

Så hvis man står i risiko for at blive omfattet af 300-timers reglen, vil man hurtigt kunne undgå den ved at tage sig et arbejde. Dem, der er ude af stand til at arbejde – matchgruppe 5 – beholder deres kontanthjælp, så længe de bliver ved med at være ude af stand til at arbejde.

Der er således ikke grund til at inddrage kontanthjælpsreglerne i diskussionen om lejerens vilkår. Og konklusionen er ligesom under pkt. F og H, at udsættelser og individuelle boligsociale problemer skal løses ved en indsats i hvert enkelt tilfælde.